

Enhedslistens klima-jobplan

Både økonomien og klimaet er i krise. Den økonomiske krise har medført, at omkring 170.000 danskere går arbejdsløse. Samtidig fordrer klimakrisen, at der så hurtigt som muligt sættes gang i en omfattende omstilling af energiforbruget, så Danmarks CO₂-udledning kan reduceres med mere end 90 % inden 2050.

Enhedslistens politiske svar på klimakrisen blev lanceret i 2009 i form af en omfattende klimaplan med 64 konkrete politiske forslag til, hvordan vi kan omstille Danmark, så vi i 2020 har reduceret drivhusgasudledningen med 52 % og i 2040 har reduceret med mere end 90 %. En så omfattende klimaomstilling kræver indsatser inden for energiforsyningen, landbruget, transporten, industrien, boligbyggeriet osv., men det, alle disse initiativer har til fælles, er, at de vil skabe tusindvis af nye såkaldte grønne jobs. Vi vil i denne klima-jobplan give et overslag

over, hvor mange arbejdspladser klimaomstillingen af det danske samfund vil medføre, hvis man følger forslagene i klimaplanen.

Ved beregningen af jobeffekten har vi valgt at medtage både den direkte og den indirekte beskæftigelseseffekt. I forhold til de konkrete beregninger har vi især anvendt de beregninger, 3F og det Økologiske Råd har fremlagt i deres "Grønne Job. Eksempler på energi- og klimainitiativer, der giver beskæftigelse" fra 2009. Derudover har vi anvendt beregninger fra vindmølleindu-

strien, Dansk Erhverv, Dansk Byggeri, Soil Association og tænketanken CON-CITO. Ved beskrivelsen af hvert forslag har vi også angivet den nødvendige årlige investering. Det er dog meget vigtigt at være opmærksom på, at fællesnævneren for de fleste af initiativerne er, at de tjener sig selv hjem efter en årrække. Der er altså ikke tale om en løbende udgift for staten, men derimod om en fornuftig investering, der på sigt markant vil reducere de årlige offentlige og private udgifter.

	2011	2012	2013	2015	2016
Skærpelse af bygningsreglementet	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Energirenovering, boliger	9.500	9.500	9.500	9.500	9.500
Energirenovering, offentlige bygninger	8.500	8.500	8.500	8.500	8.500
Udbygning, vindenergi	4.500	4.500	5.000	5.000	5.000
Udbygning, solceller	500	500	500	500	500
Udbygning, varmepumper	12.000	12.000	12.000	11.500	11.500
Etablering af geotermi anlæg	1.000	1.000	1.000	-	-
Omstilling til økologisk landbrug	1.500	3.000	4.500	6.000	7.000
Lokal produktion, mv.	2.000	4.000	6.000	8.000	8.000
Elektrificering af hovednettet	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500
Indførelse af letbaner	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000
Massiv udbygning af jernbanenet	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Forbedrede vilkår for cyklister og busser	2.000	2.500	2.500	2.500	2.500
Total	56.000	60.000	64.000	66.000	67.000

Tabel 1: Oversigt over jobeffekten ved implementering af Enhedslistens klimaplan

Energibesparelser

Energibesparelser er centrale i Enhedslistens klimaplan. Det vil især være energibesparelser i bygningsmassen, der vil skabe arbejdspladser, hvilket også vil bidrage til en betydelig klimaeffekt idet 40 % af CO₂-udledningen i Danmark stammer fra bygningerne.

Politiske forslag, der har betydning for beskæftigelsen:

Nybyggeri: skærpelse af bygningsreglementet

Fra 2010 skal alt nybyggeri som minimum være lavenergiklasse 1 og fra 2015 skal alt nybyggeri være passivhusstandard.

Jobeffekt: 5.000 personer årligt i fem år.

Finansiering: 2,8 mia. årligt.

Eksisterende bygninger: dårligt isolerede boliger energirenoveres

I klimaplanen opstilles en række tiltag, der skal sætte gang i energirenoveringen af den eksisterende boligmasse. Initiativerne strækker sig fra rådgivning, over differentieret ejendomsbeskatning til etablering af en energisparefond, hvor boligejere kan optage rentefri lån til energirenoveringer. Enhver investering i energirenovering vil tjene sig selv hjem hen over en årrække. Der er således ikke tale om en løbende udgift for staten, men derimod om en række investeringer og lån, der bliver betalt tilbage.

Jobeffekt: 9.500 personer årligt i 20 år.

Finansiering: 4,3 mia. årligt

Eksisterende bygninger: offentlige bygninger energirenoveres på 10 år

For at sikre, at arbejdet kommer i gang hurtigt, og at der dermed opnås en beskæftigelseseffekt her og nu, foreslår Enhedslisten, at alle offentlige bygninger skal være renoveret om 10 år.

Jobeffekt: 8.500 arbejdspladser årligt i 10 år.

Finansiering: udgifter 3,8 mia. årligt.

Omstilling af energisystemet

Om 30 år skal al energiproduktion være baseret på vedvarende energi. Dette skal ske ved en udbygning med vindenergi, solenergi og bølgeenergi i forbindelse med elproduktion og ved at omstille varmeproduktionen til at være baseret på solvarme, geotermi, jordvarme eller varmepumper.

Politiske forslag, der har betydning for beskæftigelsen:

Udbygning med vindenergi

Udbygningen med vindmøller skal være på 370 MW årligt, fordelt på havmøller og landplacerede møller.

Jobeffekt: 4.500 jobs årligt i 30 år.

Finansiering: ca. 5,5-6 mia. årligt.

Udbygning af solceller

Der skal installeres bygningsintegrerede solceller i alt offentligt nybyggeri. Samtidig skal der iværksættes støtteordninger til etablering af solceller på eksisterende offentligt byggeri og på private tage og facader.

Jobeffekt: 500 jobs årligt i 10 år.

Finansiering: 100 mio. årligt.

Varmepumper i fjernvarmesystemet og i private boliger

Installering af varmepumper på centrale kraftvarmeverker for at indpasse den stigende mængde vedvarende energi i energisystemet, samt udskiftning af olie- og naturgasfyr med varmepumper i private boliger uden for fjernvarmeforsyningsområdet.

Jobeffekt: 12.000 jobs årligt i 3 år og herefter 11.500 jobs årligt i yderligere 5 år.

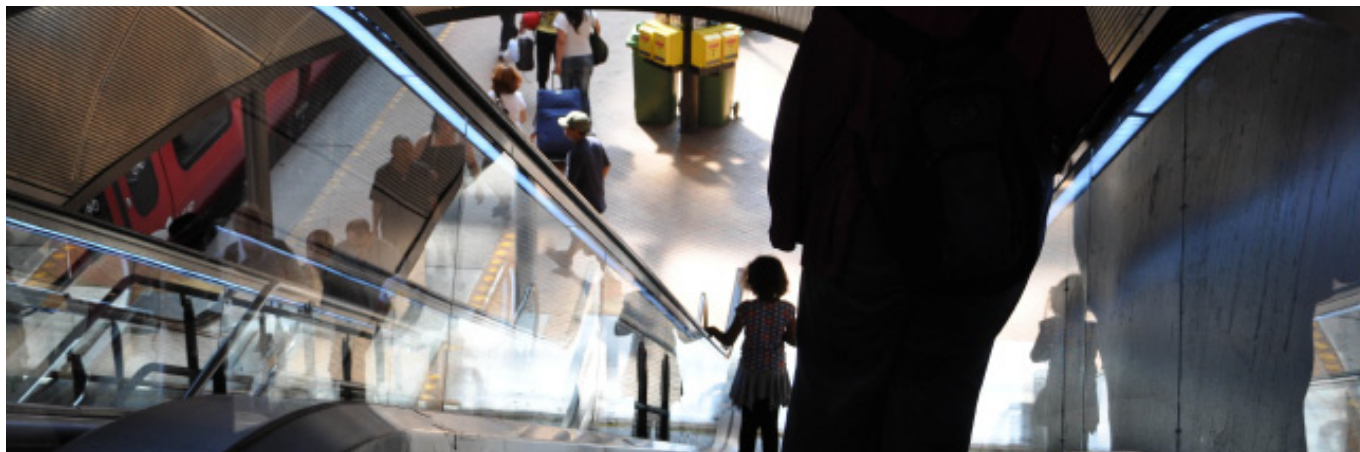
Finansiering: 6,8 mia. årligt i 3 år og herefter 6,25 mia. i yderligere 5 år.

Etablering af geotermianlæg

I takt med at kulkraftværkerne udfases, omstilles fjernvarmesystemet til at være baseret på vedvarende energi, f.eks. geotermianlæg. Inspireret af 3F foreslås her, at der til en start etableres geotermianlæg på 6 forskellige steder i landet hen over 3 år.

Jobeffekt: 1.000 årligt i 3 år.

Finansiering: 633 mio. kr. årligt i 3 år.

Transport

Klimaplanen udstikker en række initiativer, der skal nedbringe CO₂-udledningen fra transporten ved at reducere privatbilismen og fremme kollektive transportløsninger og cykling. Samtidig skal transportsystemet omstilles fra at køre på fossile brændstoffer til at være baseret på el fra vedvarende energikilder.

Politiske forslag, der har betydning for beskæftigelsen:

Elektrificering af hovednettet

Jernbanehovednettet skal elektrificeres, så de tidligere dieseltog fremover vil køre på el, hvilket vil give massive klimafordele.

Jobeffekt: 1.500 jobs i 8 år.

Finansiering: 1,2 mia. årligt i 8 år.

Indførelse af letbaner fra byernes randområder til centrum

Netværket af letbaner udbygges gradvist over 20 år.

Jobeffekt: 3.000 jobs årligt i 20 år.

Finansiering: 2,7 mia. årligt i 20 år.

Massiv udbygning af jernbanenettet for person- og godstransport

Se også www.enhedslisten.dk/jernbanepakke

Jobeffekt: 5.000 jobs årligt i 5 år.

Finansiering: 4 mia. i 5 år.

Bedre fremkommelighed for cyklister og busser

Bredere cykelstier samt udbygning af sammenhængende cykelstisystemer.

Omdannelse af bilkørebaner til buskørebaner, så busserne er sikret en hurtigere fremkommelighed.

Jobeffekt: 2.000 jobs årligt i 7 år.

Finansiering: 1,90 mia. årligt i 7 år.

Landbrug og fødevarer

Enhedslisten skitserer i klimaplanen en række initiativer, der skal nedbringe landbrugets klimabelastning. Bl.a. skal landbruget omstilles til 100 % økologi, udvalgte landbrugsarealer skal tages ud af drift og omlægges til naturområder, og så skal lokal produktion, forarbejdning og afsætning fremmes, bl.a. ved hjælp af støtteordninger og kampanjer.

Total omstilling til økologisk landbrug

Alle dyrkede landbrugsarealer skal omstilles til økologi, og dansk landbrug skal være selvforsynende med foder. Derudover skal der gives øget støtte til forskning inden for økologiske fødevarer og dyrkningsmetoder, bl.a. dyrkningsmetoder, der binder kulstof i jorden.

Jobeffekt: Jobeffekten vil være gradvist stigende startende med 1.500 jobs årligt til 7.500 jobs efter 5 år.

Finansiering: Finansieres i sammenhæng med nedenstående initiativ.

Støtte til initiativer, der fremmer lokal produktion og udvikling i 'udkantsdanmark'

For at minimere transporten af fødevarer skal det danske landbrug i højere grad tilrettelægges til at producere fødevarer, der afsættes til lokalområdet. Dette kan være gennem direkte aftager aftaler med forbrugere i byerne eller via såkaldte 'farmers markets'. Derudover skal produktudviklingen inden for økologiske produkter støttes, således at specialiserede funktioner i forbindelse med forarbejdningen af fødevarer kan foregå i landdistrikterne rettet mod et lokalt marked (f.eks. minibryggerier, fremstilling af marmelade, mejeriprodukter, osv.).

Jobeffekt: Jobeffekten vil være gradvist stigende startende med 2.000 jobs årligt til 8.000 jobs årligt efter 4 år. Jobeffekten kan imidlertid på sigt vise sig at være betydeligt større.

Finansiering: 2,5 mia. både til økologisk omstilling af landbruget og til udvikling af lokal produktion/beskæftigelse i udkantsdanmark.

Finansiering

Vores plan for nye grønne jobs indebærer udgifter for staten, men der kommer også penge den anden vej. På klimaoområdet er de samlede umiddelbare omkostninger på 36,2 mia. kr. om året. Udgifter vil imidlertid allerede efter få år falde betydeligt på grund af sparede udgifter (til opvarmning, køb af fossile brændsler, osv.).

Disse omkostninger skal dog ses i lyset af sparede udgifter til dagpenge, på grund af den forøgede beskæftigelse. Når man ser på den aktuelle udvikling med omfattende ledighed, forringelse af velfærden og et klima på katastrofefekurs, hvor der sendes en kæmpe regning videre til kommende generationer, er det mest påtrængende spørgsmål måske også: Har vi råd til at lade være med at iværksætte denne plan for økologisk og social genopretning? Regeringen smykker sine planer med en masse tal og beregninger, men tallene bliver alligevel forældede efter kort tid, og bundlinjen er under alle omstændigheder et samfund, der bevæger sig i den helt forkerte retning.

Konkret ser vi vores grønne jobplan finansieret ved:

a) Fremtidsfond: 26 mia. kr.

Enhedslisten foreslår, at vi sætter pensionsmilliarder i arbejde for vores fælles fremtid. Den samlede pensionsformue er på 2.600 mia. kr. Vi foreslår konkret en forskuds-skat på 1 % af pensionsmidlerne i fem år. Forskudsskatten modregnes i pensionisternes årlige skat de første 15 år efter pensions alderen, sådan at den enkelte pensionist får præcis det samme beløb udbetalt som før. Fremtidsfonden vil skaffe 26 mia. kr. årligt i 5 år.

b) Større andel af indtægterne fra Nordsøen: 3,7 mia. kr.

Den nuværende aftale om Nordsøolien blev lavet ud fra et skøn over olieprisen på godt 22 \$ per tønde. Nu er prisen fem gange så høj som da aftalen blev indgået, hvilket har givet olieselskaberne 10 mia. kr. mere om året. Derfor vil Enhedslisten have genforhandlet Nordsøaftalen så staten i fremtiden får mere ud af olien. Hvis vi vælger at beskatte som i Norge, vil staten få en merindtægt på 3,7 mia. i 2012. Indtægten vil gradvist falde de kommende år, hvilket stemmer fint overens med, at finansieringsbehovet i klima-jobplanen er gradvist faldende, da flere af initiativerne relativt hurtigt vil tjene sig selv hjem.

c) Øgede grønne afgifter minus grønt bundfradrag: 5,5 mia. kr.

Enhedslisten foreslår, at vi fordobler afgifterne for elektricitet og vand, men samtidig indfører et grønt bundfradrag for el på 500 kWh pr. person (uanset alder) og for vand på 20 m³ (uanset alder). De grønne bundfradrag vil sikre alle et rimeligt minimumsforbrug uden der skal betales afgift overhovedet. De øgede afgifter minus de grønne bundfradrag vil skaffe 5,5 mia. kr.

d) Kørselsafgifter for lastbiler: 1 mia. kr.

Enhedslisten foreslår at vi indfører en kørselsafgift for lastbiler der kører på de danske veje. Afgiften vil skaffe 1 mia. kr.

Kilde: egne beregninger baseret på tal fra skatteministeriet